

ע"פ 20477/12/22 - א.מ.ן משאבי אנוש בע"מ, אופקים א.ג. בע"מ, משה אביר נגד מדינת ישראל

בית הדין הארצי לעבודה

עפ"ס 20477-12-22

ניתן ביום 05 פברואר 2023

לפני כבוד השופטת, הנשיאה ורדה וירט - ליבנה

המערערים

1. א.מ.ן משאבי אנוש בע"מ

2. אופקים א.ג. בע"מ

3. משה אביר

-

מדינת ישראל

המשיבה

בשם המערערים - מר משה אביר

בשם המשיבה - עו"ד אנט שקורי

פסק דין

1. לפני ערעור על החלטת בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב (הנשיא שמואל טננבוים, ת"פ 19610-10-10 מיום 27.11.2022, להלן: "**בית הדין קמא**") שלא לפסול עצמו מלדון בעניינם של המערערים, הם הנאשמים, בהליך המתנהל מול המשיבה - המאשימה (להלן "**המדינה**") בבית הדין. המערערות 1 ו-2 הן חברות שבבעלות המערער 3, מר משה אביר (להלן: "**מר אביר**").
2. ההליך המתנהל בבית הדין קמא, המשתרע על פני למעלה מעשור, נוגע לכתב האישום שהוגש כנגד המערערים בגין עבירות לפי חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו - 1996 (להלן: "**החוק**").
3. ביום 3.6.2019 ניתנה הכרעת הדין בהליך הפלילי, במסגרתה הורשעו המערערים בעבירת עיסוק כקבלני כוח אדם ללא רישיון ושלא על פי תנאי הרישיון, על פי סעיף 2(א) לחוק. למעט פרשה אחת, נמצאו המערערים אשמים בכל הפרשות שתוארו בכתב האישום.
4. מיום מתן הכרעת הדין ועד היום נקבעו מספר דיונים לצורך הקראת גזר הדין בפני מר אביר, דיונים אשר מר

אביר לא הופיע אליהם, מנימוקים יצירתיים כאלה ואחרים. ביני לביני, בניסיון לעכב את הקראת גזר דינו, הגיש מר אביר מספר לא מבוטל של בקשות לפסילת השופט היושב בדין, הנשיא שמואל טננבוים, והוא מוסיף לעשות כן גם כיום. כך למשל, יום לאחר הגשת הערעור דנן, הגיש מר אביר בקשת פסלות נוספת (ביום 12.12.2022), הפעם בעילה אחרת, בקשה אשר נדחתה על ידי הנשיא טננבוים ביום 18.12.2022.

בקשת הפסלות שהוגשה לבית הדין האזורי

5. ביום 13.6.2016 הגישו המערערים בקשה לזימון עדים, במסגרתה ביקשו לזמן לעדות את עו"ד יריב ליגומסקי מפרקליטות מחוז תל אביב (אזרחי). העילות לזימונו, לטענת המערערים, הן כי הפר צו שיפוטי בהליך אחר המתנהל בין הצדדים (ת"א 51857-05-10); כי העלים מסמכים מתיקי הנאשמים על מנת למנוע מהם להוכיח את טענותיהם באמצעות תלישת האינדקסים שהיו מחוברים לקלסרי המסמכים; וכי עליו להעיד לגבי כלל העובדות הרשומות בתגובת המדינה בבקשה למתן צו למניעת הטרדה מאיימת שהוגשה על ידי מר אביר.

6. ביום 10.12.2017 דחה בית הדין את הבקשה לזימונו של עו"ד ליגומסקי (וכן בקשות לזימונו של פרקליטים נוספים מן הפרקליטות האזוריות), מן הטעמים הבאים: ראשית, עו"ד ליגומסקי הינו פרקליט מפרקליטות מחוז תל אביב (אזרחי) ועל כן אין לו רלוונטיות להליך הפלילי המתנהל נגד המערערים. ככל שיש למערערים טענות לגבי התנהלותם של עובדי אגף ההסדרה, הן אינן מקימות הגנה במסגרת הדין הפלילי ומקומן להתברר במסגרת אחרת; שנית, עו"ד ליגומסקי ייצג את משרד הכלכלה בהליכים אזרחיים שונים שמנהל מר אביר נגד המדינה, חלקם תלויים ועומדים (נכון להחלטה מיום 10.12.2017 - ו.ו.ל.). ככל שהייתה הפרה של צו שיפוטי, הרי שהייתה לכך עדות בהחלטות שיפוטיות ו/או בפרוטוקול הדיון ואין צורך בעדותו של מן דהוא לצורך טענה זו; שלישית, ההליך מתנהל משנת 2008. על כן, ככל שמר אביר סבר כי יש פסול בתגובת המדינה לבקשתו למתן צו למניעת הטרדה מאיימת ו/או במסמכים ו/או בתצהירים שצורפו לה, אזי היה עליו לטעון זאת בזמן אמת - אולם הוא חזר בו מהבקשה.

7. ביום 22.7.2022 הגיש מר אביר, בשם כל המערערים, בקשה לפסלות שופט (אחת מיני רבות, כאמור), בגין ההחלטה שלא לזמן לעדות את עו"ד ליגומסקי מיום 10.12.2017.

8. במסגרת הבקשה, טענו המערערים כי בקשתם מוגשת בעיתוי זה משום שבפסק דין חדש של בית המשפט העליון (ע"א 4011/22 פלוני - פלוני [6.7.22]) - להלן: "**עניין פלוני**") נקבעה הלכה חדשה המקימה עילה לפסילת הנשיא טננבוים מלישב בדין. בעניין **פלוני** פסקה כב' הנשיאה חיות, כי בנסיבות בהן המותב קבע באופן נחרץ כי הוא מאמין לטענות של צד אחד וקיבל ראיות שהוגשו במעמד צד אחד, מבלי שצפה בראיות שהוצעו לו ומבלי ששמע עדויות, וכאשר הצד השני מכחיש את הטענות בתוקף, מן הראוי כי המותב ימנע מלהמשיך ולדון בעניינים של הצדדים, למצער מטעמים של מראית פני הצדק.

המערערים טענו כי נסיבות המקרה חמורות "הרבה יותר" מאשר הנסיבות שבהן נפסק פסק דין **פלוני**, שכן נמנע מהם להגיש "ראיה קבילה ומוצקה", אשר לשיטתם "הייתה הופכת את הכרעת הדין" (לא ברור האם ב'ראיה' הכוונה היא לעצם עדותו של עו"ד ליגומסקי, או שמא הכוונה למסמכים מהם "נתלש" האינדקס, לטענת המערערים - ו.ו.ל.). כן נטען, כי בית הדין ביסס את החלטתו על פרוטוקול הדיון בהליך האזרחי (ת"א 51857-05-10), שם אין התייחסות ל"תלישת" מסמכים על ידי עו"ד ליגומסקי וכי אי זימונו של עו"ד ליגומסקי לעדות אינו מאפשר למערערים להוכיח אחרת.

9. בתגובה לבקשה, השיבה המדינה כי בקשת הפסלות אינה מעלה חשש כלשהו למשוא פנים וכי דינה להידחות על הסף. המדינה טענה כי מדובר בבקשה שמיניתבמספר לפסלות שופט וכי עד היום הוגשו כשבעה ערעורים על החלטות בבקשה לפסלות שופט - אשר נדחו כולם. המדינה הוסיפה כי זהו דפוס הפעולה הקבוע של המערערים, אשר מתחמקים מהתייצבות לדין בעניינם ומלעיטים את בית הדין בבקשות ביניים חסרות בסיס. לגופם של דברים, נטען כי טענה לפיה נעשה שימוש ב"ראיה בלתי קבילה" מקומה בערעור ואין בה כשלעצמה כדי להצדיק פסלות שופט, בנוסף ליתר הטענות שהעלו המערערים. טענת המערערים לפיה נפלו טעויות בהחלטות ביניים או בהכרעת הדין, אינן מקימות צל צילו של חשש למשוא פנים ודין "טעויות" שכאלה (ככל שישנן) להיבחן במסגרת ערעור. בית הדין נתבקש לקבוע מועד נוסף לדין השמעת גזר הדין ולהורות על מעצרו של מר אביר עד לסוף ההליכים.

ההחלטה מושא הערעור דנן

10. במסגרת החלטתו מיום 27.11.2022, דחה בית הדין קמא את בקשת הפסלות, בקבעו כדלקמן:

"3. בקשה זו הינה חלק משורת בקשות חוזרות ונשנות לפסילתי מלדון בתיק שכל מטרתם אחד ויחידה והיא להביא לכך שתיק זה לא יסתיים. יש לציין כי בתיק זה ניתנה זה מכבר הכרעת הדין והוא ממתין להקראת גזר הדין. נקבעו מספר דיונים לצורך האמור כשהנאשם 1 (מר אביר, ו.ו.ל) לא הופיע אליהם מסיבות שונות ומשונות.

4. הלכה היא כי בקשת פסילה יש להגיש בסמוך לאחר שלטענת המבקש נוצרה העילה לכך ולא להמתין תקופה ארוכה. כאמור מדובר בהחלטה מיום 10.12.17 כך שעילת הבקשה נוצרה לפני כחמש שנים.

5. יתר על כן, חלק משורת הבקשות לפסילה הוגשו לאחר מתן ההחלטה האמורה. די בנתונים אלה על מנת לדחות את הבקשה וללא כל הנמקה נוספת.

6. למעלה מן הצורך אציין כי בפסק הדין בתיק ע"א 4012/22, לא נקבעה כל הלכה חדשה ואין כל קשר בין עובדות המקרה בתיק האמור לבין העובדות התיק דנן."

טענות הצדדים בערעור - בתמצית

7. ביום 11.12.2022 הגישו המערערים ערעור על החלטת הנשיא טננבוים שלא לפסול עצמו מלשבת בדין.

8. במסגרת הערעור, תיארו המערערים את השתלשלות האירועים אשר קדמה, לטענתם, לבקשה לזמן את עו"ד ליגומסקי לעדות, ובעיקרה עניין "תלישת האינדקס" מקלסרי המסמכים, לטענתם. בתיאור עובדתי ארוך, שחלקו לא הופיע בבקשת הפסלות שהוגשה בבית הדין קמא, טענו המערערים כי המדינה הכחישה את תלישת האינדקס של המסמכים, בטענה שאם הדבר היה נכון הוא היה בא לידי ביטוי במסגרת פרוטוקול ההליך בת"א 51857-05-10. לטענת המערערים, הנשיא טננבוים מנע מהם להעיד את עו"ד ליגומסקי ולפיכך יש חשש למשוא פנים.

המערערים לא חסכו באמירות קשות מאוד כלפי היושב בדין, ביניהן: "לא מתקבל על הדעת, שכבודו אכן סבר שחסימת עדותו של ליגומסקי, הינה החלטה נכונה וע"פ דין. אם סבר כך הרי שמדובר בחוסר מקצועיות קיצוני וחוסר

הבנה בסיסי של הליך פלילי ושל פקודת הראיות. אם החליט כבודו ביודעין בניגוד לדין הרי שמדובר בהפרת אמונים הסתדרת ראיות ושיבוש הליכי משפט הינם עבירות פליליות חמורות, אשר כבודו עזר למאשימה לבצע".

9. בתגובה לערעור, השיבה המדינה כי טענות המערערים כנגד המותב ומקצועיותו הינן "המשך ישיר וזהה להתנהלות מבזה ובריונית של המערערים". המדינה הבהירה כי מדובר בבקשת פסלות "עשירית לפחות" ובערעור פסלות תשיעי וכי הגשת בקשות הפסלות והערעורים על ההחלטות הניתנות בהן, הן חלק מדפוס הפעולה של המערערים, המנסים לעכב בכל דרך את ההליך ולהימנע מהגעה לדין הקראת גזר דינם. המדינה הוסיפה וטענה כי לו המערערים סברו שיש בהחלטה מיום 10.12.2017 ללמד על משוא פנים, היה עליהם להגיש בקשתם כבר אז וכי לא די בטענה כי למדו על קיומה של עילת פסלות רק בעקבות עניין **פלוני**. המדינה הוסיפה וטענה כי נסיבות המקרה בעניין **פלוני** שונות בתכלית מנסיבות המקרה דנן ואין ללמוד מהן לעניינו. לגופן של טענות, השיבה המדינה כי הודעת הערעור מרחיבה מאוד את גדר טענות המערערים בבקשת הפסלות בבית הדין קמא; כי כל הטענות של המערערים, המנוסחות על דרך של עלבונות וביטויים קשים כלפי בית הדין חסרות שחר ומלמדות על חשש סובייקטיבי של המערערים, שאינו מעוגן במציאות; כי לא די בחשש סובייקטיבי כדי להקים עילת פסלות אובייקטיבית, וכי אם כל צד ש"התאכזב" מהחלטת ביניים של הערכאה הדיונית יגיש בקשות לפסלות המותב, תשותק מערכת המשפט. לסיום, טענה המדינה כי הטענות המועלות הינן טענות לגופו של הליך ולגופן של החלטות; וכי לא ניתן לערער על החלטות בהליך פלילי תלוי ועומד, אלא לאחר מתן פסק הדין בו. על כן, לעמדת המדינה, יש לדחות את הערעור על הסף.

10. המערערים השיבו לתגובת המדינה וחזרו על טענות הערעור. כן טענו, כי אין מחלוקת שהבקשה הוגשה זמן רב לאחר מתן ההחלטה שעילתה פסלות (לשיטתם) וכי המבחן העיקרי של הבקשה הוא האם קיים חשש למשוא פנים (מסיבה זו, לטענת המערערים, ניתנה זכות תגובה למדינה שאם לא כן היה הערעור נדחה על הסף, לשיטתם). מר אביר טען כי כל טענה עובדתית שטען מגובה בראיות ויוכיח אותן ככל שידרש; המערערים הוסיפו כי גם לשיטתם מדובר בטענות שמקומן בערעור, אולם בהתאם לפסק הדין **פלוני**, קמה עילת פסילה. המערערים הוסיפו וביקשו שורת בקשות שתכליתן, הלכה למעשה, לערוך בירור עובדתי ביחס ל"תלישת האינדקסים" בערכאת הערעור. לחלופין, נתבקש בית הדין לקיים דיון בנוכחות הצדדים.

דין והכרעה

11. לאחר שעיינתי בטענות המערערים, בתיקי בית הדין האזורי ובכלל החומר שבפניי, מצאתי כי יש לדחות את הערעור, וזאת מן הטעמים הבאים:

ראשית, לא שוכנעתי כי קיים "**חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט**" כאמור בסעיף 77א(א) לחוק בתי המשפט, החל בבית הדין לעבודה מכוח סעיף 39א לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969. ההיפך הוא הנכון. מצאתי, כי על אף התבטאויותיו הבוטות ולשונו המשתלחת של מר אביר לאורך השנים, התנהל בית הדין במקצועיות ובאורך רוח.

שנית, הוכחת עילת פסלות מחייבת תשתית ראייתית משמעותית, משום שהיא מטילה צל כבד על השופט ועל מערכת המשפט (ראו למשל: עפ"ס 44428-02-21 **יוסי ביליה - בדק בית בובי ובניו בע"מ** [3.3.2021]). עילת הפסלות נבחנת באמת מידה אובייקטיבית ואין די בתחושתם של בעלי הדין ובאי כוחם או בהשקפתם הסובייקטיבית בכדי לבסס טענה זו (ראו: עפ"ס 57019-01-11 **חן - בן עליזה חן ושות', משרד עורכי דין** [21.2.2011] והפניות שם).

ממושכלות היסוד כי השופט היושב בדין רשאי לנהל את ההליך השיפוטי, על-פי הוראות החוק, כראות עיניו. על כן, בהחלטות דיוניות כשלעצמן אין די כדי לבסס עילת פסלות, בין אם מדובר בהחלטה יחידה ובין אם מדובר במספר החלטות (ראו למשל: עפ"ס 20001-07-21 **אורטל אללוף קיסיל - מדינת ישראל** [27.7.2021]).

בענייננו, לא מצאתי כי מתקיימת עילה לפסלות. החלטת הנשיא טננבוים שלא לאפשר את זימונו של עו"ד ליגומסקי לעדות הינה החלטה דיונית במהותה וככל שהמערערים סברו כי החלטה זו אינה מוצדקת, היה עליהם להגיש בקשת רשות ערעור בסמוך למתן ההחלטה, ביום 10.12.2017. בקשת פסלות אינה האכסניה להעלאת טענות של צד להליך אשר אינו שבע רצון מהחלטת ביניים שניתנה בעניינו, ודאי כאשר היא מוגשת בשיהוי מהותי.

שלישית, דומה כי כל מטרתן של טענות הפסלות, אשר הועלו בשיהוי ניכר כאמור, הינה להוסיף ולעכב את הקראת גזר דינם של המערערים ואת סיום ההליך. לא לכך נועדו דיני הפסלות (לעניין זה ראו פסק דינה של כב' הנשיאה חיות בע"א 6930/20 **יצחק איגור מבלון - SBERBANK OF RUSSIA** [18.11.2020]). בעניין זה אעיר, כי בפסק הדין שניתן בעניין **פלוגי** נפסל המותב היושב בדין בנסיבות השונות בתכלית מן הנסיבות בענייננו, ומשכך, גם לפי פסק דין זה לא קמה למערערים עילת פסלות.

12. טרם נעילה, מצאתי לנכון להתייחס לשפה המשתלחת וחסרת המעצורים בה נקטו המערערים, אשר אינה מכבדת את בית הדין, את באי כוח המדינה ואת המערערים עצמם.

סוף דבר

13. הערעור נדחה.

14. המערערים יישאו בהוצאות המשיבה בסך ₪ 5,000 שישולמו בתוך 30 יום מהיום.

ניתן היום, י"ד שבט תשפ"ג (05 פברואר 2023) בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

ורדה וירט-ליבנה,
נשיאה